

Izhaja vsak torek in soboto ob 4. uri popoldne. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 10 K, polletno 5 K in četrtletno 2-50 K. Prodaja se v Gorici v tobakarni Schwarz v Solskih ulicah, Jellersitz v Nunskih ulicah in Lehan na Verdijevem tekalšču po 8 vin.

GORICA

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Vetturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računajo po peti vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 14 vin., 2-krat po 12 vin., 3-krat po 10 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Anton Bavčar.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. L. Lukežič).

Od obrambe h konfrontaciji!

„Mi smo dokazali“ — pravi „Edinost“ — „z nepotrebnimi dejstvi, da ima istrska vol. reforma pomen zgodovinske važnosti kakor velikanski korak naprej toliko glede politične moči v dež. zboru, kolikor glede na velikansko spremembo ki nastane vsled tega dogovora v vsem javnem življenju naroda“. — Da, da, pri istrski reformi je bilo več pompe, ker je delo kompromisa in ker je delo — vlade, ali od same pompe se političnih pravic lačni istrski Slovan ne nasiti. Zgodovinsko važnost ji prisojajo tudi Lahi, a vendar v drugem zmislu nego „Edinost“; oni menijo, da daje reformi zgodovinski pomen dejstvo, da so oni, doslej samovladarji v deželi, z vol. reformo pred svetom javno priznali, da *sme* prideželnem gospodarstvu tudi Slovan kako besedo reči. Da bi pa — kakor bi dala rada razumeti „Edinost“ — imela istr. ref. pomen zgodovinske važnosti zaradi katerega „velikanskega koraka naprej“, temu moramo odločno ugovarjati. Mi izjavljamo — in to na podlagi pojasnil, katere je podal o toli po „Edinosti“ izkoriščanih „garancijah“ poslanec Bartoli v dež. zbornici istrski ob priliki sklepanja vol. reforme — da obstoji ves oni „velikanski korak naprej“ v teh-le nepobitnih dejstvih: 1. Lahi ostanejo „*beati possidentes*“; oni sedijo pri bogato obloženi mizi, na kateri imajo nakopičenega vsega, kar jim zagotavlja absolutno nadvlado, pridobitve dosedanje samovlade v deželi. 2. Slovani jim ne morejo od vsega tega niti trohice vzeti. 3. Za vsako novo slovansko pridobitev glede poljedelstva, sol. javnih stavb morejo Lahi zahtevati enako ali tudi večjo kompenzacijo, in če jim Slovani te ne dovolijo, morejo (Lahi) vsak tak slov. predlog ovreči. 4. O uporabi jezikov nimajo Slovani prav nobenega jamstva. 5. Volilni okraji so tako krivično predrugačeni, pa je Italijanom za nedogledne čase zagotovljena večina nad izdatnimi slovanskimi manjšinami v okrajih in v zbornici.

To so torej glavne točke onega „velikanskega koraka naprej!“ O teh in o drugih bomo imeli priliko podrobneje govoriti; za danes naj zadostuje toliko! Naši čitalci pa že iz teh točk razvidijo, da jedina omembe vredna pridobitev vol. istr. reforme za Slovane je dejstvo, da bodo mogli preprečiti sklepanje laške večine glede višine *novih* zneskov za poljedelstvo, šole in javne stavbe. To je torej efekt onih „garancij“, s katerimi je „Edinost“ kratkovidno svoje čitateljstvo toli mamila in slepila. A tudi za to ukračenje so Italijani bogato odškodovani s spremembo vol. okrajev, ki jemlje Slovanom za nedogledne čase vsako nado na osvojitve večine, dočim bi — tako prepričanje je izjavil posl. Spinčič v zbornici — vočigled velikanskega napredka slovanskega pri zadnjih državnozbornih volitvah utegnili priti Slovani že pri prihodnjih dež. volitvah po

starem vol. redu do enakega števila poslancev kot Lahi.

Ta sodba poslanca Spinčiča o istr. vol. reformi je za nas veledragocena izjava; kajti ona paralizuje na način, kakor si ga mi ne moremo boljega želeli, vse „Edinostine“ slavospeve istrski reformi, h katerim se je dala („Ed.“) zapeljati, da bi opravičila svojo kampanijo zoper našo vol. reformo. Zato si ne moremo kaj, da bi ne ožigosali nekaterih markantnejših besed „Edinostinih“ o naši vol. reformi v luči Spinčičeve obsodbe in Bartolijevih pojasnil istrske reforme.

„*EDINOST*“: Največi greh vol. reforme (goriške) še ni v tem, da ni prinesla nikakega zboljšanja; ampak najusodnejše je to, da je za dogledne (imelo bi, menimo, stali: *nedogledne*) čase zaprla pot do zboljšanja! Dokler je bil v veljavi stari vol. red, je bila vedno odprta pot do pravičnejše vol. reforme; sedaj pa je — zaprta.

MI: Naša vol. reforma je prinesla — ponavljamo: dokazano! — tako zboljšanje, kakoršno je mogla doseči brez slov. večine — tudi dokazano! — za sedaj po vol. reformi nedosegljive. Brez nje — zopet poudarjamo — bi se ogromni večini našega ljudstva godila še nadalje stara krivica, da bi se mu bilo odtežalo vol. pravo. Da bi se pa bila s tem za nedogledne čase zaprla pot do zboljšanja, je nesramna neresnica, katero je „Edinost“ v zagati vedoma zapisala. Ona ve tako dobro kot mi, da noben vol. red razen onega, ki bi se sklenil na podlagi splošne vol. pravice liki državnozbornski, ne more dati goriskim Slovincem katerega narodno-političnega zboljšanja; ona ve tudi, da jim more to, in sicer popolno zboljšanje dati le lastna zbornična večina; „Edin.“ ve dalje tudi, da te večine jim ne more nuditi nobena vol. reforma, pač pa zmaga pri volitvah v trg. in obrt. zbornico. To „Edinost“ ve, in potem ima šenesramno čelo, da to ignorira, taji in z neresnico javnost slepari. Za tako nepošteno ravnanje zasluži pač, da bi ji zalučali v obraz psovko, kakor je naš jezik ne premore, pa saj vemo, da se je nič ne prime kakor oblitega kučka. Že lani smo jo zaradi tega časnikarskega sleparstva z največjo indignacijo in osornostjo zavrnili, a kaj je izdalo? Nič! Požrla je in molčala. Letos pa ravnoisto ponavlja prav kakor čifut, katerega vržeš pri durih ven in ti zleze pri oknu noter. In potem, ko ji stopamo s toli neovrznimi fakti na telo, še „farba“ lahkoverno čitateljstvo, „da se lovi „Gorica“ za zvižajami, zavijanji in sofistacijami!“ Taki so „Edinosti“ „stvarni dokazi!“

No zdaj, ko smo prišli do dovršenja istr. vol. reforme, zdaj se ne smemo omejevati le na obrambo naše vol. reforme, ampak moramo povabiti drago „Edinost“, da se postavi malce pred zrcalo istrske reforme in v tem zrcalu bode videla, da „paše“ njeno zgražanje o „za nedogledne čase zaprti poti do zboljšanja“ kakor izrezano na njeno istrsko varovansko. Šest glasov absolutne laške večine je zdaj po izpremenjenih vol. okrajih — izpremenjenih le na korist laško — tako zavarovanih proti vsaki premagi slovanski, da je novi vol. red pot do njih zaprl Slovanom še drugače kot za „nedogledne čase!“ Slovana mora srce boleti, ko vidi, kolike množice slovanskih glasov je istr. vol. red

potisnil v „fabricirane“ laške vol. okraje, kateri glasovi so za dolgo bodočnost izgubljeni za našo slov. stvar. (Prim. dopis iz Istre v „Edinosti“ št. 100!) Le pomislimo, koliko bode to v bodoče zaviralo narodno prebujenje istrsko! — Naš vol. red je na predlog dr. Gregorčiča v splošnem vol. razredu izločil slov. občine gradičanskega političnega okraja iz laškega vol. okraja, istrski vol. red pa pčtiska trume slovanskih volilcev pod okrilje laških poslancev. In takemu krivičnemu vol. redu poje „Edinost“ „honzana!“ On ji je velik korak naprej, po katerem da se pozicija Hrvatov in Slovencev utrdi, da je korak iz zanemarjenosti in brezpravnosti nasproti boljši bodočnosti in enakopravnosti. Na Goriškem da pa je še celo nazadovanje. Goriška vol. reforma da pomenja izdajstvo na škodo pozicije goriskih Slovencev. Z vol. reformo v Istri da je dr. Laginja tako zvišen nad dr. Gregorčičem, da more le skrajna drznost postavljati prvega v parelo s poslednjim...

Ali ste jo slišali, ljudje božji! Ali ne presega to zakrivanje, taje in zavijanje resnice že vse meje najvišje brezobrazne predrznosti! Namestu da bi tržaška „farbarica“ prijavila svojim bralcem Spinčičev dolgi govor *soper* istr. vol. reformo in ga skušala s stvarnimi razlogi ovreči; namestu da bi jim povedala, zakaj da sta slovanska poslanca Spinčič in Mandić glasovala *soper* vol. reformo, dočim so vsi laški poslanci glasovali *sa* njo; namestu da bi svojim bralcem natočila čistega vina glede onih klasičnih „garancij“, s katerimi jih je „pitala“ kar trikrat zaporedoma; namestu da bi jim pokazala te „garancije“ v luči Bartolijevih pojasnil, oprtih na zagotovila ministerskega predsednika dana laškimi poslancem v popolno pomirjenje laške javnosti: namestu vsega tega „fatra“ „Edinost“ svoje občinstvo le s puhtimi, visokoletečimi, neosnovanimi frazami, „našpiksnimi“ z bobnečim hvallisanjem nadutega bahaštva o vrlinah ponesrečene istr. reforme in z zlobnim, neutemeljenim, pavšalnim obsojanjem naše reforme!

Dopisi.

Iz Št. Andreža. Kakor hitro so spoznali naši cerkveni pevci, da je njih pevovodja učitelj g. Leopold Furlani agrarni liberalce, so ga takoj zapustili in mu odrekli službo. Nekateri ljudje so se za to spravili na nedolžnega gospoda kurata; a so se kmalu pomirili. Vodstvo cerkvenega pevskega zbora je namreč prevzel g. Širca, ki je v kratkem času s svojim zborom izredno napredovali. Tako lepega petja, in orgljanja že dolgo nismo slišali v naši cerkvi. Veseli se tega vsak. Čast in hvala bodi gospodu vedu za njegov trud! Čast in slava pa tudi našim zvestim pevcem in pevkam, ki tako izborno vrše svojo nalogo! Le tako naprej! Prijetno je namreč biti v cerkvi, kjer je lepo orgljanje in lepo petje. To povzdigne človeški duh kvišku.

Politični pregled.

Cesarski jubilej.

Določili so že natančen spored za obisk nemškega cesarja in nemških vladarjev na Dunaju. Nemški cesar in cesarica se pripeljeta na Dunaj v četrtek 7. majnika, ob 10. uri dopoldne z dvornim

vlakom na postajo Penzing, kjer ju sprejme naš cesar, nadvojvode in oblasti. Opoldne se vrši gratulacija v Schönbrennu, ob pol 1. uri dejeuner, popoldne slede obiski, ob 7. uri pa gala-dine, na kar se poklonijo vladarjem princ; nato odpotujeta nemški cesar in cesarica. Nemški vladarji pridejo na Dunaj 6. majnika. Z nemškim cesarjem in cesarico prideta na Dunaj tudi princ Avgust Viljem in princesinja Viktorija Lujza, ki še nista bila na Dunaju. Naš cesar odpotuje letos prej kakor lani v Isl. Dne 21. t. m. so proslavili vladarjev jubilej učitelji gluhomemnic na Dunaju s shodom. Zborovalci so poslali vladarju udanostno brzojavko.

Proti Wahrmundu.

V Briksenu je bilo 20. t. m. velikansko protestno zborovanje proti profesorju Wahrmundu. Navzoč je bil nadškof Altenwiesel, na tisoče ljudstva in vsi krščanskosocialni deželni in državni poslanci. Poslanec Schraffl je zahteval zaščito za katoliško vero v Avstriji, ker je sedaj katoliška vera v Avstriji popolnoma izpostavljena napadom. Resolucije shoda odločno zahtevajo, da se Wahrmunda odstrani, takojšnje sklicanje deželnega zbora in da ima papežev nuncij pravico protestirati, kadar se žali katoliška vera, cerkev ali sv. očeta. Zborovalci so protestirali proti umeševanju cerkvi sovražnih krogov. Po zborovanju je maočica priredila nadškofu slavnostni spreved.

Min. predsednik baron Beck v Pulju.

Min. predsednik bar. Beck ostane na Brionskih otokih do srede.

Naslednik grofa Potockega.

Z Dunaja poročajo, da postane gailiški namestnik bivši naučni minister in član gosposke zbornice, vitez Madeyski. Preprečen beg Potockyjevoga morilca. — Sziszyński socialni demokrat.

Morilec Sziszyński mora iti k preiskovalnemu sodniku iz svoje ječe čez dvorišče in hodnik. S hodnika so duri na prosto. Zadnje dni so se zbirali opetovano rusinski dijaki na hodniku. Ko so peljali 20. t. m. Sziszynskega k preiskovalnemu sodniku, je stopilo k njemu več rusinskih akademikov, ki so hoteli napraviti zmešnjavo, v kateri naj bi morilec pobegnil. Morilec zdaj bolj strogo strazi. Ker je pripadel zadnji čas Sziszyński ukrajinski socialno-demokratski stranki, so preiskali uredništvo strankinega glasila „Wola“, a našli niso nič sumljivega.

Same zarote in napadi.

V Lizboni so odkrili novo zaroto na življenje mladega portugalskega kralja Manuela, ki so ga nameravali usmrtiti, ko se otvori portugalski državni zbor. Vlada je vse potrebno ukrenila, da prepreči vse zle namene zaprotikov. Oblasti zapirajo republikane, republikanski listi pa grozijo. — Guatemalskega predsednika Cabrera v Ameriki je 20. t. m. napadla gruča mož in streljala nanj iz revolverjev. Odstrelili so mu prst. Napadalec pa so zaprli. — Na Koreji so poskušali, pa brezuspešno, spraviti iz tira vlak, v katerem se je vozil japonski generalni predsednik marki Ito.

Proti Habsburžanom v Bosni.

Odlični državnik objavlja v „Reichsposti“ o velesrbstvu sledeče podrobnosti: Velesrbstvo v Bosni se obrača v prvi vrsti proti nadškofu Stadlerju kot voditelju dinastijskih Hrvatov. Velesrbi razširjajo misel, da v Bosni traja še

dalje sultanova snvereniteta, s čimer pridobivajo na svojo stran mohamedance. Prišlo je naposled tako daleč, da so izvestni krogi v Sarajevu hoteli Avstrije oropati za volivno pravico. Višek vsega pa je dosegel neki srbski pop v Banjaluki, ki je ondi po simoniji hotel postati škof in ko tega ni mogel doseči, v „Otačbini“ pozivljaj Bosnjake očitno k upor. „Srpska Riječ“ je istodobno imenovala Avstrije v Bosni „polype, podgane in krvopije“. Veleisrbi iz Banjaluke bodo pred vojaškim sodiščem občetno kaznovani. Poslanec Pribičević se očitno, da je bil z banjaluskimi agitatorji v zvezi in znani so baje tajni poštni seli, ki so to korespondenco oskrbovali. Voditelj vsega tega gibanja pa je menda Jeftanovič, ki je v upravnem svetu deželne banke.

Poslanec starčevićanske stranke dr. Ivo Elegović objavlja v „Vaterland-u“ članek, v katerem dokazuje, da je Bosna od nekdanj integrirajoči del hrvaškega kraljestva. Veleisrbi delajo očitno na to, da se Bosna ne združi s Hrvaško, ampak s srbskim kraljestvom.

General Linevič umrl.

General Linevič je 23. t. m. zvečer umrl. General Linevič je bil eden izmed najboljših ruskih generalov; po Kuropatkinu je prevzel vodstvo armade v vojski z Japonsko. V svoji oporoki je autoriziral naslednika, da izdaja njegov dnevnik.

Albanci in Srbi.

Srbsko prebivalstvo se seli iz Turčije osobito iz Stare Srbije zaradi albanskih izgrediv. Begunci puščajo vse v Turčiji. V Srbiji jih morajo podpirati vlada in zasebniki. Srbska vlada je izjavila, da ne pripusti več v Srbijo beguncev iz Turčije. Nedavno so posiale srbske oblasti nazaj v Turčijo 200 srbskih kmetov iz Gilana. Srbska vlada je naprosila Turčijo, naj jim preskrbi, da se povrnejo v svoje vasi in naj jih varuje z vojski.

Zopet zarota proti portugalskemu kralju.

V Lizboni se odkrni novo zaroto na življenje portugalskega kralja Manuela, ki so ga nameravali usmrtiti, ko se otvori portugalski državni zbor. Oblasti zapirajo republikane. Ko se otvori v Lizboni državni zbor, bodo pripravljeni vojski za vsak slučaj. Pot iz kraljeve palače v parlament zastražijo tri vrste vojakov. Kralj se pelje k otvoritvi v zaprtem vozu, ki ga bo spremljal konjeniški polk. Republičansko časopisje svari vlado, naj ne gre predaleč, da Portugalske ne doleti usoda Francoske.

Darovi.

Za „Šolski Dom“

so plačali predsedniku: Nekdo iz Gorice 5 K; Anton Podgornik v Brooklynu v Ameriki 1 K; vesela družba 1 K 40 h; N. N. v Gorici 50 h; Josip Pavletič, korar v Gorici 20 K; upravnštvo „Slovenca“ v Ljubljani 60 K; dr. Andrej Pavlica na račun ustanovnine 20 K; Štefa Kinderčev v Gorici 20 K; dr. A. Gregorič v Gorici 20 K.

Mesečnino za marec so plačali: Leopold Bolko, veleposesnik 10 K; Anton Breščak, trgovec 2 K; dr. Karol Capuder, profesor 1 K; Karol Cigoj, deželni uradnik 2 K; Jakob Čebular, profesor 2 K; dr. Josip Dermastia, odvetnik 1 K; Ivan Drufovka, trgovec 2 K; Fran Finžger, okr. š. nadzornik 4 K; Anton Fon, trgovec 2 K; Josip Fon, državni poslanec 10 K; Anton Fras, profesor 4 K; dr. Josip Gabričič, prelat 3 K; Anton Gvajz, profesor 2 K; Hedžet in Koritnik, trgovca 2 K; Teodor Hribar, poslovođa v „Krojaški zadrugi“ 5 K; Ivan Kalin, deželni uradnik 2 K; Fran Kaučič, trgovec 2 K; Jernej Kopač, trgovec 2 K; Albin Kregau, trgovec 1 K; Josip Ličan, kn. nadšk. tajnik 2 K; Ivan Mercina, vadnični učitelj 3 K; Gustav Novak, profesor 2 K; Niko Omersa, profesor 1 K; dr. Anton Papež, profesor 2 K; dr. Fran Pavletič, odvetnik 6 K; Ivan Rajec, prefekt 2 K; Fran Setničar,

kancelist 2 K; Fran Sivec, vadnični učitelj 3 K; Anton Šantel, š. svetnik 5 K; Andrej Tabaj, katehet 2 K; Josip Zornik, trgovec 2 K; dr. Fran Žigon, profesor 3 K. —

Dalje so plačale mesečnino gospe in gospodične: Gizela Finžger, okr. š. nadzornika 2 K; Štefaniya Havel, učiteljica 40 h; Antonija Hrovatin, nadučiteljica 2 K; Zna Kokole, zasebnica 2 K; Marija Kopač, svačarjeva 5 K; Milena Papež, profesorjeva 1 K; Berta Pavletič, odvetnikova 2 K; Avgusta Šantel, š. svetnika 1 K.

Srčna hvala vsem dobrotnikom!

Novice.

Duhovske vesti. Velikonočni ponedeljek je bil investiran za skolastika prvostolnega kapitlja preč. in mnogozaslusni Mons. Ivan Wolf! Naše iskrene častitke!

Danes, četrtek, sprejme kanonično investituro preč. g. Anton Berlot za dekanjsko župnijo v Kanalu. Na mnoga leta!

Za vikarija v Lokavcu je imenovan veleč. g. Henrik Černigoj, župnijski upravitelj v Vel. Žabljah.

Izpraznjeno župnijo na Vogerskem bo oskrboval preč. gosp. Valentin Pipan, župnik v Renčah. V stalni pokoj stopi veleč. g. Štefan Kumar, vikar v Avčah.

Smrtna kosa. — Danes, dne 25. aprila ob 6^{3/4} zjutraj je umrla v Št. Andrežu od vseh spoštovana gospa Marija vdova Tabaj. Rajnika je bila dobra, krščanska in skrbna mati sedmih še živih otrok — dve hčeri in pet sinov — izmed kojih sta dva duhovnika — kateheta službujoča v Gorici. Pogreb blage rajke bo jutri v nedeljo, ob 5. uri popoldne. Naj v miru počiva!

Ureditev vodnih tokov v bovškem okraju. — Katoliško-politično društvo v Bovsu je predložilo leta 1907 deželnemu zboru prošnjo v zadevi ureditve gorenjega Sočinega toka in drugih vodnih tokov zlasti malovaškega hudournika, ki opustoša od časa do časa obrežna zemljišča. Deželni zbor je naročil s svojim sklepom z dne 13. marca 1907 deželnemu odboru, naj ukrene spoznavno s c. kr. vlado česar treba, da se dobe tehnični podatki, potrebni za ureditev vodnih tokov, ki tečejo skozi bovški okraj. Zajedno je prejel deželni odbor naročilo, naj stavi, če mogoče že v prihodnjem deželnozbornem zasedanju primerne predloge za takojšnji pričetek uravnavnih del.

Deželni odbor je odposlal ta sklep c. kr. namestništvu s prošnjo, naj dela pri pristojnih oblastih na to, da naroče svojim tehničnim organom, naj vrče tehnična poizvedovanja, na katerih podlagi bi mogli pristojni činitelji določiti konkretne načrte v svrhu, da se izboljša bedni položaj bovškega okraja.

Proti koncu januarja meseca tekečega leta je naznanilo namestništvo deželnemu odboru, da je ženaročilo okrajnemu glavarstvu tolminskemu, naj se prične pogajati z interesi v svrhu izvršitve brambnih naprav ob gorenjem Sočinem toku med Trento in Sočo in v svrhu uravnave malovaškega hudournika pri Bovcu.

Kar se tiče ureditve Soče med Čezsočo in Srpenico, izdelaje dotični načrt c. kr. hidrotehnična ekspozitura v Gradšču, ki ga dovrši, kakor je upati, tekom te spomladi.

Strup lahko vzame Gabršček na svojo jezo radi vžigalic v „korist obmejnim Slovincem“. Naj bo prepričan, da vžigalice se bodo prodajale v Gorici in drugod, naj bo to Gabrščeku prav ali ne. Korist od teh vžigalic bodo imeli obmejni Slovenci, med temi tudi naše slovensko šolstvo v Gorici. Nove vžigalice ne bodo prav nič škodovala C. M. družbi, pač pa trgovcu Perdanu, ki ima velik dobiček od C. M. vžigalic. Pa tudi če bi škodovala, zakaj potem liberalci ne napadajo tržaških vžigalic, zakaj

ne napadajo Šarabonovih vžigalic itd. Znani liberalci Šarabon v Ljubljani je, kakor čujemo, sam založil svoje vžigalice in dela konkurenco G. Metodovim; a vkljub temu je ostal v lib. očeh vzor narodnjaka. Torej, Dreja, poglej kako te strast slepi. Bodi pameten in premisli ter preštej, kolikokrat si se v svoji slepi strasti blamiral. Potem pa pojdi, sedi na kamen pred prazno Tvojo prodajalno, premisli svojo jezo in praznoto za Tvojim hrptom in vsa jeza Te bo minula. Morda boš celo začel prodajati nove naše vžigalice, če bo neslo.

Judovska nesramnost. Na velikonočne praznike je neki dunajski jud Feilbogen potom poslanikovega (!) priporočila prišel v papežovo zasebno kapelo, kjer je papež obhajal vernike in maševal. Tudi jud s svojo Saro in sestro Rebeko, ali kako se že zoveta, obe Judovki, se je silil in silil v ospredje ter se dal od papeža obhajati. Po obhajilu pa je Judova sestra pljunila hostijo iz ust. To je povzročilo velikansko razburjenje v kapeli. Neki angleški višji častnik, bi se bil nad judi kmalu spozabil. Sr. Očetu so prišle solze v oči. Naš poslanik je prišel prositi odpuščanja. Čudno je to, da je le malo kateri katoličan tako srečen, dobiti od poslanika tako priporočilo; jud ga pa dobi, če ga le hoče. To je škandal. Jud se sedaj skuša opravičiti in pravi, da se bo dal krstiti; a to je le sredstvo, da bi se rešil iz neprijetnega položaja. Listi, ki so dobro poučeni, odgovarjajo na Judovo opravičevanja.

„Naš Glas“ — liberalen glas. — Ta list brez naročnikov je postal sila pobožen. V zadnjih treh številkah so trije članki, katere so morali pisati pravi pismouki. Pismouk Marko se trudi, da bi dokazal, da se lev in levinja „stavita tisočerm bajonetom v bran za svoje mlade“. — Svetujemo Marku, da naj nikar ne gre z bajonetom na leve.

Tudi o starem sv. pismu je dobro podkovan ta pismouk, posebno dobro pozna preroka Jeremijo. Nadalje pa hoče Marko dokazati, da so pravzaprav klerikalci pagani, ker nasprotujejo Kristovemu nauku, ki je ljubil svoj narod. In dokaz za to. Klerikalni poslanci v državnem zboru nočejo v skupen klub z liberalci in so krivi, da nimamo svojega ministra. Skoro gotovo tiči v Marku — kandidat za ministra.

Drugi pismouk J. M. pa posebno povdarja svoje globoko versko prepričanje, ko piše o „Vstajenju“. Sicer pa ta mož ne more spisati članka, da ne bi v ospredje silil svoje osebe. Če je že agrarna stranka za to na svetu, da Mermolja lahko na shodih zabavlja proti vsem, potem je res za Mermoljo letošnja pomlad „Vstajenje“, gotovo pa ne za goriškega kmeta, ker Mermolja dosedaj še ni ene za kmeta koristne misli sprožil v svojih člankih, — kaj še izpeljal.

Z vednim povdarjanjem Kristusovega nanka in vere se pa malo strinja, če beremo zagovor glede nečuvnega postopanja agrarcev v Biljah, kjer „Naš Glas“ „klerikalcem“ očita vse iz „Slov. Naroda“ in „Soče“ povzete laži in grdobje. Kako v resnici hočejo agrarci voditi naše ljudstvo, izpredimo na pr. iz poročila o ustanovitvi društva „Stol“ v Breginju, kjer bodo verni agrarci lahko svoje krščansko prepričanje krepi s čitanjem „Soče“ in „Naroda“ — „Slovenca“ seveda v tem društvu ne naroče, ampak „Narod“, ki je doslej še vedno le nasprotoval kmečkim koristim.

Shod „Kmečke zveze“. V Zakojci bo dne 3. maja t. j. drugo nedeljo po Velikinoči ob 3. uri popoldne v hiši g. posestnika Tomaža Valentinič političen shod cerkljanske „Kmečke zveze“. Vabijo se vsi semišljeniki, da pridejo v obilnem številu na shod. Govorilo se bo o važnih stvareh. Upamo, da se shoda množtevno udeležijo tudi sosodje naši iz Bukovega, Orehka, Jasenic in Hidažužne. Na svidenje dne 3. maja!

Liberalne posojilnice so ustanovljene, oz. se ustanavljajo v Lokavcu, Šmarjah, v Ribembergu, Prvačini in

Doberdolu. Posojilnice se ustanavljajo za novo liberalno „Zvezo slovenskih zadrug v Ljubljani“. Ravnatelj liberalne Zveze Rožman, ki je bil odpuščen od „Zadrugne zveze“, se na ta račun že pridno vozi v Gorico. Naš slovenski kmet pa ni tako neumen, da bi svoj trdo prislužen denar nosil v liberalne posojilnice, ki jih komandira liberalna „Zveza“ z ravnateljem Rožmanom.

Kritika kritike. Na mojo kritiko gledaliških predstav ljubljanskih igralcev priobčeno v „Gorici“ št. 31 in 32, se je oglasila „Soča“ in pridno zabavlja čez njo. V „Sočinem“ članku ni resne in stvarne besede, razven trditve, da nisem imel prav grajati nastopa učitelja Šviligoja (g. Povhe). Na to kratek odgovor.

Učitelj Šviligoj v Cankarjevi farsii in sploh v večni Cankarjevih satir je nedolžen, brez vsakega pogleda v življenje in radi tega obdan od velike naivne brezumnosti. G. Povhe ga je prenaradil. Vsa tista naivna brezumnost, je prešla v zoperno borniranost. V celem kretanju in nastopu se je popolnoma izgubil pravi učitelj Šviligoj. Kar je bilo na njem Cankarjevega, so bile njegove besede — in teh vendar g. Povhe ni mogel predrugačiti. Pravega Šviligoja ne moremo zaničevati, ker je nedolžen in naivno neumen — prav za prav bi ga lahko v časih zavidali — on bo vedno srečen, ker se njega nikdar ne dotakne življenje. Kakoršen je pa bil na odru, ga moramo zaničevati, ker je to učitelj, ki je zabiti kot le kaj in ima — kakor ga je g. Povhe igral — vse znake izprijenja. To je menda dovolj — o neestetičnih cvilečih glasovih, ki jih je privabljal iz nosa in o drugih podrobnostih nočem govoriti.

V „Sočini“ „kritiki (?)“ sem nalletel še na psovke in „podtikanje umazanih namenov. Prepiral se ne bom z ljudmi, ki ne znajo drugače odgovoriti stvarni kritiki. Take judi obžalujem za trenutek radi njih neumnosti, drugače jih pa ignoriram.

Resnici na ljubo naj bode še povedano, da nisem jaz „glavni kritik okolu Gorice“ — objavljena kritika je bila prva, katero sem odposlal uredništvu tega lista. Tudi nisem pisal notice v „Slovenca“, (ki pa je bila zelo opravičena. Ured.)

d—pa—ž.

Potrjena pravila. Namestništvo je potrdilo pravila „Katoliškega slovenskega izobraževalnega društva“ v Grgarju.

Zahvala poslancu Fonu. „Del. podporno društvo“ na Lokvah je dobilo od c. kr. polj. ministerstva — potom c. kr. gozdne direkcije v Gorici — 100 K podpore: — uspeh poslanca Fona; hvala mu zato! Hvala tudi c. k. gozd. oskrbniku na Trnovem, g. Neuwingerju, ki je prošnjo blagohotno podpiral!

Za „del. podp. društvo“

A. Plesničar,
načelnik.

Divjaški čin. Na velikonočno nedeljo zvečer je neki Dornik Anton v Št. Petru klical pred šolo svoji dve hčeri domov. Pri tem sta pritekla dva mladeniča, ki sta moža napadla z nekim orodjem ter ga hudo ranila na glavi. Mož so oddali v bolnišnico. Potem sta dirjala divjea skozi vas in na trgu vrgla kamen v glavo nekemu Jožefu Čargotu, da se je zgrudil na tla. Potem sta zbežala proti Vrtojbi, iz česar sledi, da sta Vrtojbenca. Kdo je kriv podivjanosti? Orožništvo naj se za to stvar bolj zanima.

„Kat. slov. izobražev. društvo“ v Biljah priredi na belo nedeljo ob 4. pop. v dvorani pri Solerju poučno predavanje o delavskem vprašanju. Vstop je vsakomur dovoljen.

Prihodnje predavanje bo 3. nedeljo po Velikinoči.

Hranilnica in posojilnica v Bovcu, reg. zadruga z neomejeno zavezo, prične s svojim delovanjem v sredo dne 29. t. m. Uradni dan vsako sredo od 1.—3.

ure popoldne. Načelnik je g. dekan Ivan Nep. Vidmar, njegov namestnik obenem blagajnik g. veleposesnik Leopold Jonko. Tajnik, g. Franc Huber. Vloge se obrestujejo po $4\frac{1}{2}\%$, posojila na vknjižbo po 5% , na poroštvo pa $5\frac{1}{2}\%$.

— Pri c. kr. izpraševalni komisiji za občne ljudske in meščanske šole v Gorici se prično izpiti za usposobljenje 11. maja t. l. ob 8. uri zjutraj. Pravilno opremljene prošnje je vložiti pri ravnateljstvu izpraševalne komisije najkasneje do 30. aprila t. l. Izpiti za ženska ročaa dela in za vrtnarice se prično pozneje, a so dotične prošnje vendar vložiti do zgoraj omenjenega roka pri ravnateljstvu c. kr. ženskega učiteljskega. — Ravnateljstvo c. kr. izpraševalne komisije za občne ljudske in meščanske šole. —

— Liberalna društva. — Liberalci so doslej ustanovili po deželi sledeča društva: „Narodno izobraževalno društvo“ v Kojskem, „Narodno izobraževalno društvo“ s sedežem v Ločniku, „kmetško izobraževalno društvo za Kronberg in Loko“ s sedežem v Kronbergu, „Kmetško izobraževalno društvo“ s sedežem v Batnjah, „Kmetško izobraževalno društvo“ s sedežem v Lokovcu, „Kmetško izobraževalno društvo“ s sedežem v Lomu, „Kmetško izobraževalno društvo“ s sedežem v Kalu, „Bralno in pevsko društvo“ s sedežem v Zatočnem.

— Požar v Dornbergu. V noči od velikega petka na veliko soboto je nastal požar v posojilnični hiši v Dornbergu. Do tal je pogorel hlev in del gospodarstvenega poslopja. Najemniku krčmanju Dopliharju je zgorelo nekaj sena, slame in približno 80 hl vina. Doplihar je zavarovan, istotako posojilnica. Vendar netoliko, kolikor je škoda.

— Na veliki petek se je obesil v Lokovcu posestnik Anton Sulig o j. Radi nekaj domačih stvari se je razjezil, odšel od doma in se obesil na smreko.

— Kolesarski izlet. — Kolesarsko društvo „Gorica“ vabi svoje člane na prvi letošnji izlet, katerega priredi v nedeljo dne 26. aprila t. l. v Visinale (Italijo). Odhod izpred kavarne „Central“ točno ob 1. uri pop. Rednik Elvard Rusjan. Gg. člani, kateri nimajo še za letos potrjene legitimacije, so naprošeni poslati jo takoj predsedniku R. Drufovka, da jim jo potrdi. Člani z dežele so naprošeni, da priložijo znamko za 20 vin., da se jim zamore z obratno pošto vrniti.

— Zima v Trenti. Piše se nam: Neverjetno pa resnično! V Trenti smo imeli pravcate „božične“ in ne velikonočne praznike! Padlo je za praznike 70 cm novega snega! Še stari ni bil zginil! Pa še pojde! V Trenti je res 9 mesecev zime in 3 mesece mrz. Seveda zelenelo bo tu okoli 15. maja še-le, Vi boste pa morda že črešnje zobali v Gorici.

— Sejmi meseca maja na Primorskem. V Ajdovščini križev teden; Boljunc 24. maja; Divača 26. maja; Cеровo 16. maja; Gorica drugi in zadnji četrtek; Hrpelje 2. maja; Kastav 22. maja; Kojsko v pondeljek po sv. Juriju; Sežana 3. maja; Štanjel 21. maja; Volovsko v Istri 16. maja. — Po bližnjih krajih: Videm 31. maja (2 dni) semenj sv. Kancijana; Bohinjska Bistrica 1. maja za živino; 11. maja in v četrtek po Binkošti v Senožečah; v pondeljek po sv. R. T. v Št. Petru na Krasu.

— Jubilejni zlati denar po 10 in 20 K. Vest finančnega ministerstva objavljena v „Wiener Zeitung“ naznanja, da se letos povodom cesarjevega jubileja bode kovalo in stavilo v cirkulacijo zlate denarje po 10 in 20 K avstrijskega kova. Isti bodo imeli na eni strani podobo cesarja z dotičnim napisom in na drugi strani cesarskega orla z napisom „Duodecim lustris gloriose peractio“. Teža, čista vsebina zlata in polimer bode isti kakor pri sedanjih enakih denarjih.

— Premeščen je asistent državne železnice g. Avgust Šeme iz Gorice na Jesenice.

— Porotno zasedanje v Gorici se prične 1. junija. Predsedoval bo razpravam predsednik okrožnega sodišča H. Caza fura; namestnika pa sta dež. svetnika M. Rutar in grof Coronini-Cronberg.

— Zadoščenje posl. Gostinčarju. Znano je, da je okr. sodišče v Istri oprostilo Julija Novaka, ki je očital posl. Gostinčarju poverjenje in da je torazsodbo potrdilo tudi ljubljansko deželno sodišče. Očividno sta bili obe razsodbi proti postavni. „Soča“ je takrat vriskala veselja. A vrhovno in kasacijsko sodišče je z dne 24. marca razsodilo, da je c. kr. okrajno sodišče v Istri in c. kr. deželno sodišče v Ljubljani kršilo zakon z razsodbo, v kateri je Novaka oprostilo. To je najlepše zadoščenje posl. Gostinčarju. Tega zadoščenja se radujemo tudi mi in čestitamo vrlému zagovorniku ljudskih pravic, da je v pravdi za njegovo čast konečno vendarle zmagala pravica.

— Telovadni odsek S. K. S. Z. v Ljubljani priredi II. javno telovadbo s sodelovanjem nekaterih članov drugih odsekov v nedeljo, dne 3. maja 1908, v veliki dvorani hotela „Union“ v Ljubljani. Spored: 1. Rajalni nastop. 2. Proste vaje. 3. Nastop naraščaja. 4. Orodna telovadba: a) naraščaja; b) članov; c) vaditeljskega zbora ljubljanskega odseka. 5. Alegorična skupina. 6. Rajalni odhod. Začetek točno ob 5. uri popoldne. Pri javni telovadbi sodeluje slavna c. kr. vojaška godba 27. pešpolka kralja Belgijcev. Vstopnina: Sedeži na galeriji nad vhodom in odrom po K 2; sedeži ob straneh galerije po K 1; stojišča na galerijah in v dvorani po 60 vin. Zvečer ob 8. uri v veliki dvorani komerz. Pri komerzu sodelujejo iz prijaznosti pevski zbor S. K. S. Z., pevsko društvo „Ljubljana“ ter vojaška godba. Vstopnina h komerzu 40 vin.

— 25 letnico svojega obstanka praznuje „Katoliška Tiskarna“ v Ljubljani.

— Upravni svet avstrijskega Lloydja. — V plenarni seji upravnega sveta avstrijskega Lloydja dne 23. aprila je bila odobrena bilanca za leto 1907. Iz računskega zaključka leta 1907, ki ga je predložil generalni ravnatelj Albert Frankfurter, je razvidno, da je bilo v tem poslovnem letu bruto dobička K 8.003.590,27. Odbivši obresti za prioriteta posojila v znesku K 1.559.006,80, ostane še K 6.444.502,47. Ol te svote je v smislu pravil odbiti: 1. odpis na vrednosti družbenih parnikov, upravnih poslopij in inventar K 3.345.032,60, 2. dotacija penzijskega zaklada uradnikov K 250.000, 3. dotacija zavarovalnega fonda in uplačane premije K 1.096.749,57; skupno K 4.691.782,24. Ostane torej čisti dohodek K 1.752.720,23. K tem bilančnim številkam še nastopne podrobnosti: Poslovanje ladij je bilo v prvih osmih mesecih leta 1907 prav povoljno. V sled denarne krize, ki je nastala v zadnji tretjini leta, se je poslovanje precej zmanjšalo, ter se je več izvažalo, nego uvažalo. Žita iz obdonavskih in črnomorskih pristanišč se je manje prevažalo radi lanske slabe letine, istotako tudi sladkorja v Indijo, in sicer vsled konkurence sladkorja z otokov Jave in Mavricija. Uvoz je bil dovoljen; izlasti uvoz iz Indije je nasproti letu 1906 znatno porastel. Parnike „Aurora“, „Kalypso“, „Daphne“, „Orion“, „Saturn“ in „Vesta“, ki niso bili več primerni za službo, je uprava pod ugodnimi pogoji prodala. Družbeni arzenal je imel vse leto dela na lastni račun. V minoletem upravnem letu sta bila v arzenalu dodelana parnika „Baron Beck“ in „Palacky“, vsak po 4500 tonelat. Zabavni parnik „Thalia“ je bil popolnoma prenovljen. V morje so bili spuščeni, oziroma v delu so še parniki „Graz“, ki napravi te dni poskušno vožnjo, parnik „Praga“ in „Bregenz“ ter parnika 114 in 115, ki nimata še imena.

— O jugoslovanskem vprašanju je državni poslanec dr. Korošec v velikončni številki „Agrar - Tagblatt“ priobčil članek. Z ozirom na jezikovni

boj, ki se bo brezdvomno v najkrajšem času vnel tudi po alpskem deželju, treba, da se Jugoslavlani zedinijo in dogovore med seboj priprave za obrambo. Pisatelj zastopa stališče popolne narodne kulturne spojitve Slovencev s Hrvati in za zdaj kot njen najbližji cilj označuje razširitev zagrebškega vsučilišča in ustanovitev tehnike v Zagrebu. Slovenski poslanci — izvaja dr. Korošec — se bodo zavzeli za popolno reciprociteto zagrebškega vsučilišča in če se bo v Ljubljani osnovalo vsučilišče, bodo poslanci S. L. S. odločno zahtevali, da bo na njej učni jezik hrvaški.

— Poročilo o stanju letine. Po poročilu poljedelskega ministerstva z dne 17. t. m. posnamemo sledeče glede letine in vremena do srede aprila t. l.: Po dolgi in lepi jeseni leta 1907, ki je pa bila presuha, sledila je normalna in prav mehka zima, brez velikega snega. V sled enakomernega pomrznjenja pa polja niso trpela in so ozimnine prav dobro prebile letošnjo zimo, istotako tudi deteljšča in travniki. Stanje ozimnine je torej prav dobro, na nekaterih krajih celo izvrstno in je upanje na dobro letino upravičeno. V obče je rž bolje prezimila kot pšenica, lepo kaže ječmen; deteljšča in travniki so lepo ozeleneli in obetajo obilne košnje. Poljake miši so tu in tam napravile nekaj škode, ki pa v obče ne odločuje povoljnega stanja. Zgodnja pomladanska dela so se dobro izvršila, le neugodno vreme koncem marca in začetkom aprila je nepovoljno uplivalo, vendar pa se je oves in ječmen ob ugodnem času marca meseca dobro obsejal. Radi slabega, dežavnega vremena pretrgal se je nasad krompirja. V Istriji so pričeli že saditi turšico, fižol itd. ter tudi melone. Zelo ugodno je prezimilo tudi sadno drevje, posebno jabolka, pa tudi hruške. Trta kaže v obče prav dobro, na Kranjskem pa stara trta prav slabo, nova trta pa prav dobro.

— Kako so avstrijski kmetje zadolženi? V preteklih 25 letih je bilo v Avstriji zasilnim potom prodanih 220.000 kmetij. Skupna vsota dolga, ki je obremenjevala prodana posestva, je iznašala 1460 milijonov kron, pri prodaji pa se je izkupilo samo 854 milijonov kron, tako da so upniki izgubili 606 milijonov. Leta 1895 je bilo sodnijsko prodanih 14.089 kmetijskih posestev, katerih cenilna vrednost je znašala 60.310.680 K, dolgovi 75.980.116 kron, izkupiček pa 45.001.234 K.

Kakor je razvidno iz teh podatkov, prodajajo se kmetijska posestva po javnih dražbah mnogo pod cenilno vrednostjo, ker znajo razne pijavke že tako urediti, da zanje prav hodi. Ker je bilo v 25 letih sodnijsko prodanih 220.000 kmetij, koliko ljudi je bilo prisiljenih zapustiti rodno grudo in si iskati kruha po tovarnah? A to štejemo povprečno na vsako družino po pet glav, več nego milijon! Če dalje vpoštevamo, da je v Avstriji vsake četrte ure prodano eno posestvo, kaže ta žalostna slika nujno potrebo, da se kaj ukrene za razdolžitev kmetov in sicer kmalu!

— Kdo je najhujši škodljivec ljudstva? Časnik „Reichspost“ je razpisal nagrado za najboljšo odgovore na gornje vprašanje. Prispelo je 1142 odgovorov. Nagrade so priznali sledečim odgovorom in sicer: 1. „Najhujši sovražnik ljudstva je podkupljivi, brezvestni, nenravni, liberalni in židovski tisk (časopisje itd.)“ 2. „Brezvestni učitelji, ki z besedo in vzgledom ponižuje v otroških srcih vero, je najhujši sovražnik ljudstva. Vzemite ljudstvu Boga, in vzeli ste mu vse. S čim mu nadomestite to izgubo?“ 3. „Najhujši ljudski sovražnik je alkohol, ki vodi ljudi od strasti popivanja do delomrznje potem do uboštva in nezadovoljnosti. Alkohol napravi iz ljudi gospodarsko nesposobna bitja brez volje in odporne moči ter povzroči njih npravno, duševno in telesno propadlost.“

— Poučni tečaj o dobavi kmetijskih pridelkov za vojno upravo. — Poljedelsko ministerstvo na Danaja je v

sporazumu z vojnim ministerstvom poskrbelo, da so se v nekaterih deželah vršili poučni tečaji o dobavi kmetijskih pridelkov za vojno upravo. Kot podlaga je služila knjiga „Handbuch über die Beschaffung der Verpflegungsmittel im Frieden für das k. u. k. Heer und für die k. k. Landwehr“. Upati je, da kmetovalci, zlasti pa zastopniki kmetijskih prodajalnih zadrug porabijo te tečaje in se pouče o tej tako važni zadevi.

Pomanjkljivo poznavanje obstoječih predpisov in še ne primerno razvita organizacija kmetijskih zadrug sta bili dozdaj ovira, da se niso mogle kupčije med kmetovalci in vojno upravo razvijati za obe stranki ugodno. Zato je namero vojne uprave, da v tem oziru pouči prizadete kroge, le odobravati.

— Uslužbenci južne železnice na vseh ogrskih in hrvaških progah so začeli s pasivno resistenco. Z druge strani se poroča, da so uslužbenci izročili ravnateljstvu v Budimpešti spomenico in da je slednje obljubilo odgovoriti jim v treh tednih. Na ogrskih progah ni pasivne resistence in se promet vrši normalno.

— Električna cestna železnica usmrtila dečka. — Prehitra vožnja cestne železnice je v Ljubljani zahtevala človeško žrtev. Kljub prehitri vožnji cestna železnica ni doslej imela zadostnih varnostnih naprav, tako da je v sredo učenec kovaškega mojstra g. Demšarja, 12 in pol letni Ciril Barič, doma iz okolice Dutovelj na Krasu, ko je stopil iz Frölichove veže, bil on tik pri trotoarju vozečega voza električne železnice pobit na tla in ker voz ni imel nikake varnostne mreže, je deček prišel popolnoma pod voz. Voz je ubogega dečka tako zmečkal, da so dečku gledale vun čreva in da je bil potisnjen do zadnjih koles. Voz so morali dvigniti z dvigali, da so mrtvega zmečkanega dečka spravili izpod voza. Nesreče je kriva skrajna brezbriznost za varnost ob dirjanju električne cestne železnice po mestu. Ciril Barič je bil sirota in ga je imel kovaški mojster Demšar v začasni oskrbi.

— Zaplenjeni golobi pismonoše. Na Reki se je imelo dne 19. t. m. prirediti tekmovalno letanje golobov — pismonoš. V to svrhu je bilo poslano iz Italije 250 golobov. Ko je vojaška oblast zvedela za nameravano prireditve, ukazala je, da se golobe zapleni. To se je zgodilo po noči od 18. na 19. t. m. Košare z golobi so zapečatili ter izročili v varstvo vojaški straži z nasajenim bajonetom.

— Kako se živali same zdravijo. — O tem je dr. Müller v znanstvenem listu „Die Natur“ napisal veliko razpravo. Kadar žival zboli, leži mirno na senčnem, zračnem mestu. Pije mnogo vode ter se koplje. Kadar izgubi pes apetit, išče neprestano travo, ki mu je za prebavo in čiščenje. Tudi goveda in ovce iščejo zdravilne bilke, kadar zbole. Kadar se mačka prehladi, se gre solnčiti. Pisatelj je mravlji odtrgal trepalnici ter jo spustil na tla zraven mravljinjaka. Okoli ranjenja so se takoj zbrale druge mravlje ter mu škropile rano s svojo tekočino. Ranjenec je kmalu ozdravil (ter naprej opravljal svoj posel. Ko si je njegov pes ranil oko, odšel je v temni hodnik ter se ni prikazal na svetlo več dni. Od časa do časa si je slinil šapo ter si gladil oko. V sedmih dneh je ozdravil.

Trgovci pozor!

Na prodaj je

popolnoma novo: 1. moderno izdelana polica (dolga 6 m. visoka 260 cm) 1. moderno izdelana prodajalnična miza pult (4 m. dolga 65 cm. široka) namenjeno je bilo za prodajalno jedilnega blaga, uporabi se pa lahko tudi za kako slično trgovino. Cena okoli 230 kron.

Obrniti se je na ANZ. ČERNIGOJ-ja mizarska delavnica Gorica, Tržaška ulica 18.

JUHE IN OMAKE PRIPRAVLJENE IZ Armour-jevega Mesnega izvlečka so močne, izdatne in cone. Kjer se ga ne dobi, naj se piše ponj pod naslovom HEINRICH STÖSSLER, DUNAJ, 1/20.

Odlikovana
mizarska
delavnica s stroje-
— vim obratom —
GORICA
Tržaška ulica 18 -

ANT. ČERNIGOJ

izdeluje:

Za stavbe:	Za sobe:	Za cerkve:
Vrata okna podove stornice pregraje i. t. d.	Omare postelje mize umivalnike ponočne omarice stolice i. t. d.	Altarje klopi prižnice pulti klečalnike i. t. d.

ZALOGA:
vsakovrstnih strgarskih izdelkov kakor: nog stebri-
čev, važev itd. — Vsakovrstnih rezbarskih izdelkov,
kakor: cimirjev, podporic i. d.

Stroji na električno gonilno silo.

Ant. Obidič

čevljar

v **Semeniški ulici 1**
v **Gorici**

prigor oča se

za raznovrstna naročila po meri

za gospe in gospode.

Naročila se izvršuje hitro.

Rihard in Felix Maier

Dunaj II. Kaiser-Josefstrasse 30

erarni liferanti kupujejo in
prodajajo seno, slamo, re-
zanico in krompir vsake
vrste pod najugodnejšimi
pogoji.

Velepodjetje prve vr-
ste v lastnem obratu
z lastno parno silo.

Zakvala.

Dolžnost me veže, da se na tem
mestu iskreno zahvalim slavni zavaroval-
nici za življenje „Universale“ v Gorici
za točno izplačano zavarovalno svoto
po moji ranjki ženi Ivanki Kompara.
Omenjeno zavarovalnico morem le vsa-
komur priporočiti.

Gorica, dne 22. aprila 1908.

Anton Kompara.

Z Maršnerjevo
znamko
zaznamovani

šumeči limonadni bomboni

(malinov, limonov, jagodni, črešnjev
in mareličin okus)

so najboljši.

Prvo češko delniško društvo za orient
sladkorno blage in čokolado prej A.
Maršner kraljevi Vynohrady.

Jakob Miklus

mizar in
lesni trgovec

v Podgori, na voglu novega
železniškega mosta

(na cesti, ki pelje proti Gradiški)

Trguje tudi z **opeko**, ima ve-
liko zalogo vsakovrstnega trde-
ga in mehkega lesa domačega
in tujega, veliko zalogo pohiš-
va, vinskih posod, stiskalnic itd.

Pijanosti ni več.

Uzorec tega čudežnega iz-
delka „COZA“ se pošlje brez-
plačno.

More se dati v kavi, v mle-
ku, v pivu, v vinu ali v jedi-
lih ne da bi pivec to zapazil.
Prašek „COZA“ učinkuje
čudovito, tako, da se pivcu
pristudi alkohol in vse alko-
holne in močne pijače. Ta
prašek deluje tako mirno in
gotovo, da mu ga smejo dati
žena, sestra ali hči dotičnika,
ne da bi on zapazil, kaj je
resnično povzročilo njegovo
zdravljenje.

Prašek „COZA“ je prinesel
mir v tisočere družine, je rešil
ogromno oseb sramo in po-
nižanja, da iz takih oseb je

celo napravil čvrste, močne in vsakega dela
možne ljudi. Ta prašek je že marsikatera mla-
deniča spravil nazaj na pravo pot sreče ter je
podaljšal za mnogo let življenje mnogim osebam.
— Zavod, ki poseduje ta čudodelni prašek, pošlje
vsem onim, ki zahtevajo knjigo s 1500 zahvalami
in en vzorec. Dopolnjuje se v nemškem jeziku.
Zajamčeno je, da je prašek popolnoma
neškodljiv.

COZA ISTITUTE 62, Chancery Lane,

London 257 (Anglija)

Na pisma je dejati znamko 25, na dopisnice za

10 stotink.

Svoji k svojim!

Staroznana narodna trdka:

Anton Iv. Pečenko

GORICA, ulica Jos. Verdi 26

postreže pošteno in točno s pristnimi be-
limi in črnimi vini iz lastnih in drugih
priznanih vinogradov; potem s pylzenj-
skim pivom „prazdroj“ iz sloveče češke
„Meščanske pivovarne“, in izbornim proti-
vinskim pivom iz pivovarne kneza
Schwarzenberga v Protivinu na Češkem,
in sicer v sodčehih in steklenicah; z do-
mačim pristnim tropinovecem I. vrste,
lastnega pridelka v steklenicah.

Vino dostavlja na dom in razpošilja
po železnici na vse kraje avstrijsko-ogrske
države v sodih od 56 lit. naprej franco
goriška postaja.

Cene zmerne.

Izvrstno pecivo

priporoča spoštovanim meščanom in okoličanom
pekovski mojster

JAKOB BRATUŠ

v **Gorici Šolska ulica št. 6.**

V zalogi ima in prodaja moko prve vrste
Majdičevega mlina.

Prva goriška tovarna umetnih ogrjev

s strojnimi obratom izdeluje: rakete,
bengalične luči, rimske sveče, ko-
lesa i. t. d. i. t. d.

Kot posebnost izdeluje papirnate to-
piče. Zlasti priporoča jubilejne traspa-
rente v velikosti 120 cm X 200 cm s
podobo cesarjevo; in 100 cm X 150 cm
z monogramom.

Ferd. Makuc

poblaščen in priznan pyrotehnik
Gorica, C. F. G. 34.

(Iz prijaznosti se sprejemajo naročila
tudi v kavarni „Dogana“ tik sodnijske
palače.)

POZOR!

POZOR!

Slamnikarska zadruga

v **Mengšu, Kranjsko.**

priporoča svojo bogato zalogo moških, ženskih in

otroških slamnikov

Naročite čimprej da se more naročilo pravočasno izvršiti.

Narodno podjetje! Solidna postrežba!

Ilustrovani ceniki franco in zastonj!

Vsakemu se na željo pošljejo vzorci slamnikov na

ogled, ako se to želi

Išče se zastopnik za Goriško.

Slovenci! Poslužujte se edino slovenske zadruge za slamnike!

Svoji k svojim!

Svoji k svojim!

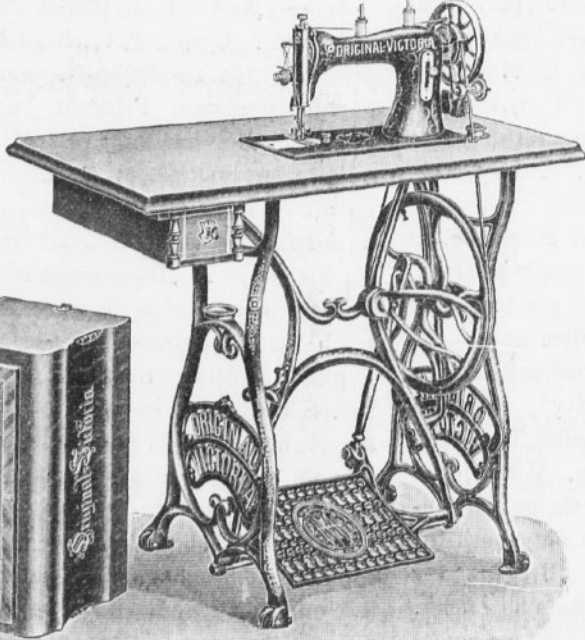
Nardini & Wolf

zključno zastopništvo tovarne „ETERNIT“
za celo Primorsko cementne
asbestove plošče za pokrivanje streh
GORICA via Vetturini 11 **GORICA**

Najboljši krov sedanosti **Eternit-
Skrilj**, lahek, čvrst, varen proti burji,
nevihti, in ognju.

CENJ. DAME IN GOSPODJE — POZOR!

Imate že šivalni stroj? Ako ga nimate, omislite si najnovejšo marko „Original-Viktoria“ in najboljšega izdelka. Po
dolgoletnih skušnjah sva prišla do prepričanja, da ostane „Original“ vedno le najboljši.

Original-Viktoria stroji delajo še po 15-
letni uporabi brezšumno.

Original-Viktoria stroji so neprekosljivi na
domačo rabo in obrtne namene.

Original-Viktoria stroji so najpripravnější
za umetno vezenje (rekamiranje). Trdka stavi
na razpolago strankam učiteljico, ki poučuje
brezplačno.

Original-Viktoria stroji so najboljši izdelek
vseh dosedaj obstoječih tovarov.

Za vsak stroj jamčiva 10 let.

Nikdo naj ne zamudi priliko
ogledat si pred nakupom „Original-
Victoria“ stroje.

Edina zaloga „Original-Viktoria“
strojev in drugih šivalnih strojev,
dvokoles „Puch“ orožja, municije in
vseh lovskih priprav pri trdki,

Kerševani & Čuk — Gorica Stolni trg (Piazza Duomo) št. 9.